

Ο ΘΕΑΤΗΣ,

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΗΘΙΚΟΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ,
ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΙΚΟΝ.

Ἀριθμὸς 13. Περίοδος πρώτη. Τῆ 13 Μαΐου 1837.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ). (1)

Ἡ κοινωνικὴ αὐτὴ ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς τὴν ὕλην τῶν τεχνολογικῶν δοκιμῶν μας ἐκ τῆς φύσεώς της αὐτῆς, διότι καὶ φιλολογικὴ, καὶ ἠθικὴ, καὶ θεσμοθετικὴ, ἔτι δὲ καὶ οικονομικὴ εἶνε· οὕτω λοιπὸν θεωροῦντες τὴν, θέλομεν γράψῃ τὰς παρατηρήσεις μας, καὶ ὄχι πολιτικῶς. Δὲν εἴμεθα πολιτικοὶ οἱ ἀνάξιοι, καὶ οὔτε πεντακισχιλίας δραχμὰς νὰ καταβάλωμεν ἔχομεν, διὰ ν' ἀποκτήσωμεν, ἢ μᾶλλον ν' ἀγοράσωμεν τὸκοινωνικὸν ἐκεῖνο δικαίωμα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ πολιτικῶς λέγειν, οὔτε μὲ τοὺς εἰσαγγελεῖς καὶ δικαστὰς θέλομεν νὰ μαλώσωμεν, ἀνδρας φίλους, καὶ Ἕλληνας ἀγαθοὺς.

Τὴν πρώτην ἔκδοσιν τοῦ (Πανεπιστημίου), γενομένην μὲ ἐνθουσιώδη τινα, ἐξαφνικὴν, καὶ ἀκράτητον ἄρμην ἐν ᾧ ὁ Βασιλεὺς κατέπλεε πρὸς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος, ἠκολούθησεν ἡ δευτέρα ἔκδοσις περὶ ἧς ἐνταῦθα γίνεται λόγος. Δὲν χρονοτριβοῦμεν συγκρίνοντες τὸ νέον σύγγραμμα πρὸς τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὸ θέλομεν τὸ ἐξετάσῃ. Εἶνε βέβαιον ὅτι οἱ διοικοῦντες τὰ τῆς Ἑλλάδος πρὸ τεσσάρων ἡδὴ ἐτῶν, ἔσφαλαν μεγάλως, μὴ προπαρασκευάσαντες διὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν οὔτε διδασκάλους (Πανεπιστημίου), οὔτε μαθητὰς, οὔτε οἰκοδομὰς, οὔτε βιβλιοθήκας, οὔτε ἄλλας συλλογὰς· ὅθεν σήμερον ἐκ τοῦ προχείρου μετεωριζόμενοι εἰς τὰ ὑψηλὰ, ἀποροῦμεν καὶ τὴν λέξιν (Πανεπιστήμιον) τοῦ νὰ κολλήσωμεν, καὶ τὸ πρᾶγμα πῶς νὰ κινήσωμεν, ἀφ' οὗ μᾶς ἐξέφυγον καὶ οἱ πόροι καὶ ὁ τιμιώτατος χρόνος. Ἄλλ' ἔσως πρέπει νὰ παρηγορηθῶμεν λέγοντες ὅτι πάντοτε εἶνε καιρὸς διὰ τὰ καλὰ, ὅτι συνήθως κἀνὲν καλὸν δὲν προκύπτει ἀμέσως τέλειον καὶ ἀνελλιπές, ὅτι ἀρχὴ ἡμῖς παντὸς, ὅτι προτιμότερον εἶνε νὰ βαδίζωμεν καὶ χωλαίνοντες παρὰ νὰ μὴ βαδίζωμεν διόλου, προτιμότερον νὰ βαδίζωμεν εὐθὺς διὰ τῆς κεφαλῆς ὡς θαυμάσιοι κυβιστητῆρες, παρὰ διὰ τῶν ποδῶν, ἐχόντων κεφαλὴν ἡγεμόνα καὶ κοσμητόρα ἀξέοχρων.

(1) Συμφέρον ἐκρίναμεν νὰ κλείσωμεν πρὸς τὸ παρὸν τὴν λέξιν Πανεπιστήμιον ἐντὸς δύο παρρηθτικῶν, ὡς εἰς καθάραιν.